

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio XCIV. Privilegia & jura antiquorum Monachorum non transeunt in
Canonicos noviter institutos, & sub diversa natura & qualitate subrogatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

D E C I S I O X C I V .

Privilegia & jura antiquorum Monachorum non transeunt in Canonicos noviter institutos, & sub diversa natura & qualitate subrogatos.

R. P. D. Cetero.

Vicentina jurisdictionis.

Luna 2. Maii 1650.

S U M M A R I U M .

- 1 *Littera Apostolica de jure habent paratam executionem, quando apparent iustificatae & n. 2.*
- 2 *Sententia contra sententiam non valet, nisi priori revocata, & quando secus, num. 5.*
- 3 *Clausula quam & quas operatur, ne sententia ferri possit prout in prima.*
- 4 *Via executiva quando non vulneretur per sententiam.*
- 5 *Acta gesta in iudicio à quo fuit appellatum, sunt transportanda.*
- 6 *Ordinari nomen proprie designatur Episcopus.*
- 7 *Ordinari appellatione comprehenditur etiam Archiepiscopus, qui ordinariam habet jurisdictionem.*
- 8 *Ordinari nomen si congruè adaptari potest tam Episcopo quam Archiepiscopo, quando ad Episcopum tantum referri debeat.*
- 9 *Discretivi loquendi modi distinguuntur & separantur.*
- 10 *Declarationes Sacrae Congregationis absque ulla discussione à Rotam referuntur.*
- 11 *Breve Apostolicum lise pendente interpretatum quando dicatur subreptum.*
- 12 *Privilegia & jura Abbatum & Monachorum non transeunt in Archiepiscopum & Canonicos sub diversa qualitate subrogatos.*
- 13 *In subrogatis servanda est expressa forma in litteris subrogationis edita.*
- 14 *Papa si in suppressione aliquorum Monasteriorum declaraverit se nihil*

præjudicare eorum antiquis privile- 17 Ecclesia licet sit de jure patronatus Re-
giis, talis declaratio non extendatur ad-
alia monasteria. gis, non præjudicat jurisdictioni or-
naria.

Litteras Apostolicas tam Sancti mem. Clementis VIII. sub data 14. Kalend.
Septembris 1592. in quibus Ecclesia Sancti Joannis de Abbatibus in Collegia-
tam erecta cum suis dignitatibus, Canonicatibus, Præbendis, Capitulo, be-
neficiis & quibuscunque ministris submittitur jurisdictioni ordinariæ; quam etiam
sel. record. Urbani VIII. sub data 18. Januarii 1624. illarum confirmatorias exe-
quendas esse definitivè pronunciatum fuit per sententiam Rotalem, à qua interpo-
sita appellatione, & causa mihi commissa cum clausula: *paruo litteris arbitrio*, dubi-
tavi an ineret arbitrium, & illud non intrare pro illarum retardatione, Domini dix-
erunt, quia litteræ Apostolicæ de jure habent paratam executionem. *cap. si Capitulo*,
ubi gloss. in verb. exequatur de concess. præb. in 6. Mohedan. decis. 13. ut lute pend. Caval.
decis. 230. numer. 1. & seqq. Buratt. decis. 435. num. 1. Vrgellen. decis. 60 numer. 2. præ-
dictum in proposito, quo ex præfata sententia Rotali, quæ est valida & justa, ut in fe-
licitim probabitur, apparent justificatæ, ut responsum fuit in Nazarena, seu Montis
viridis Beneficii 15. Decemb. 1645. coram R. P. D. meo Verospio, in Gerunden. Para-
chualis, 16. Novembris 1646. & in Beneventana Canonicatus, 8. Februarii 1647. co-
ram R. P. D. meo Bichio.

Validitas est clara, nec obstat nullitas ex eo deducta, quod sententia Rotalis
fuerit prolata contra sententiam de partibus latam ad favorem Archipresbyteri, à qua
fuit per Episcopum appellatum, ea non revocata contra *l. 1. C. quando prov. non est ne-*
cess.

Quia cum Rota pronunciatum, prout in prima, sicut validè pronuciare po-
tuit vigore clausulæ, *quam, & quas*, appositæ in commissione, *Cardin. Seraph. in de-*
cis. 241. num. 2. & decis. 1327. num. 3. Buratt. decis. 241. num. 6. & decis. 405. num. 1. Rota.
in recent. decis. 305. num. 3. cum seqq. part. 6. & decis. 303. num. 2. part. 7. Non fuit opus
dictam præcedentem sententiam revocare, ex deductis coram Card. Caval. decis. 31.
num. 3. in recent. decis. 161. sub num. 2. vers. præterea, part. 1. decis. 264. num. 1. & 2. part. 6.
& decis. 26. numer. 3. part. 7. cum ceteris allegatis in Romana fidei commissi de spiritibus
14. Junii 1645. coram me & altera verò. Nec ipsa vulneraverat viam executivam, dum
coram illo Judice non fuit actum pro executione dictarum litterarum, nec super ea
pronunciatum, ut respondit Rota decis. 132. num. 12. part. 2. divers. coram Buratt. decis.
329. num. 6. in Romana, seu Mutinen. dotis. 30. Aprilis 1638. coram Eminentiss. D. Card.
Panz. & olo penes Zach. de oblig. Camer. decis. 56. num. 9. & decis. 200. nu. 13. secundum ult.
impress.

Deinde non obstat altera, ob non integram transportationem actorum, quia
sufficit,

Ddd 3

iusfuit, quod transportatus fuerit integer processus fabricatus coram Decano Tauraconen. à quo fuerat appellatum, *Pen. decis. 644. num. 3. & 4. Baratt. decis. 313. num. 2. & 3. Card. Cavaler. decis. 43. num. 2.*

8 *Justitia convincitur ex lectura earundem litterarum san. mem. Clementis VIII. ibi: diciturque Ecclesia, ac eius dignitates, Canonicatus, & prabende, atque beneficia, Capitulum, & ministri huiusmodi suo Ordinario subiecti sint, &c. quibus sane verbis aperte dignoscitur, illos subiectos fuisse iurisdictioni ejusdem Episcopi, qui propriè in præfatis litteris Ordinarii nomine fuerat designatus, juxta glos. in cap. 2. verb. loci Ordinario de usur. in 6. & in cap. Ordinarii, verb. locorum, de offic. ordin. in 6. *Manz. consil. 37. num. 8. Chokier. de iurisdic. ordin. lib. 1. q. 1. nu. 9. Lothier. de re benef. lib. 1. quaest. 11. sub num. 102. cum pluribus seqq.**

9 *Nec turbat, quod appellatione Ordinarii veniat etiã Archipresbyter, cum in materia de sua natura adaptabili sub huiusmodi denominatione comprehendatur quatenusque alius inferior, dummodo ordinariam habeat iurisdictionem, ut tradit *Card. Zache. rel. in clem. quia regulares. sub num. 11. vers. 8. quæro de supplen. neglig. Pralat. cum aliis quos refert, & sequitur Chokier. dic. quaest. 1. d. num. 9. vers. sed etiam, Rota in recent. decis. 493. num. 5. part. 2. & coram bon. mem. Coccin. decis. 346. num. 1.**

10 *Quia in casu, de quo agitur, de Episcopo tantum, non autem de Archipresbytero Ordinarii nomine Pontificem intellexisse, Dominis suadebant contextus litterarum & subiecta materia; tum quia, submittendo dignitates, Canonicos, & Capitulum suo Ordinario, Archipresbyterum ipsum (in quo unica, & principalis residet dignitas) illius iurisdictioni per necesse submisisse censetur, ac proinde nomen illud ad idiplum congruè referri non potest, ne eodem tempore denique actio & passio in eodem subiecto contra regulam, *text. in l. si quis pro eo. §. de fideiuss. l. frater à fratre. ff. de con. dicit. in debui.**

11 *Tum quia pluries de Ordinario & Archipresbytero ibidem discretè loquutus fuit, idèdque illos pro distinctis, & omninò separatis inter sese habuisse presumitur, nec unum voluisse sub alterius denominatione comprehendere, *ex alleg. in Surd. consil. 426. num. 1. & consil. 554. num. 7. 8. & 9. Menoch. consil. 215. num. 69. & 70.**

12 *Card. Seraph. decis. 1486. num. 12. Rota in decis. 667. num. 5. cum aliis per Add. ad Greg. dec. 301. num. 18. Tum denique hoc tollit omnem difficultatem, quia ita declaravit sac. Congregatio Eminentissimorum DD. sacri Concilii Tridentini Interpretum, secundum sub die 2. Decemb. 1623. quæ deinde confirmata fuit per speciale Breve seu record. Urbani VIII. sed etiam 1. Decembris 1640. 21. Septembris 1641. & 15. Martii 1642. quibus proinde declarationibus omninò est deferendū, cum Rota solent illas absque alia discussione revereri, & responsum fuit coram *Card. Cavaler. decis. 624. nu. 8. in Vicen. portionum. 18. Martii 1639. coram Reverendiss. D. meo Decano, in opposit. Processionum, 18. Maii 1646. coram R. P. D. meo Verossio, §. & hæc juris dispositio, & prius in Romana pensionis 19. Novembris 1640. coram me, §. final.**

Nec

Nec refert, quod dictum breve san. mem. Urbani uti interpretatum lite pendente, 13
nulla facta de ea mentione videatur subreptitium: Quia cum Archipresbyter & Ca-
nonici deinde eundem Pontificem adiverint pro illius moderatione, & nihilominus
hujusmodi declarationis articulum eidem sacre Congregationi denud remiserit,
quæ successivè pluries auditis partibus, ac re mature discussa præcedentem resolutio-
nem ter confirmavit, utique objecta subreptionis exceptio omninò sublata reman-
sit, ex notat. in cap. 1. ut lit. non contest. in 6. & faciunt tradita per Card. Zabarell. consil.
92. num. 21. & 3.

Prout minus obstat asserta antiqua concordia celebrata de anno 1262. inter tunc 14
temporis Episcopum, ac Abbatem & Monachos Ecclesiæ, de qua agitur super ipso-
rum exemptione ab illius jurisdictione.

Quia, ultra alias responsiones ab informantibus deductas, dum Monasterium, Ab-
bas, & Monachi, illorumque Ordo, & jura extincta penitus, & suppressa fuerunt à
prædicto san. mem. Clemente VIII. terminarunt protus, & cum eis pariter extincta
remanerunt omnia ipsorum privilegia, & concordia, quæ propterea in Archipres-
byterum, & Canonicos, aliosque deinde principaliter institutos, ac sub diversa natu-
ra, & qualitate subrogatos transire non potuerunt, ad tradita per Nat. consil. 638. num.
44. vers. Ecce quod, Baldus Rmin. Jun. consil. 112. num. 121. & 129. cum aliis per Gabr. de
regul. jur. concl. 2. num. 48. 66. & 88. sed in ipsis servari debet expressa, & præcisa for- 15
ma in dictis literis ejusdem Pontificis super hujusmodi suppressione, ac nova erectio-
ne editis contenta juxta prædictas subsequentes, & reiteratas declarationes dictæ
sacre Congregationis, ut responsum fuit in decis. hujus causa emanata coram bo. mem.
Merlino 20. Junii 1638. §. final.

Nec relevat, quod in suppressionibus, & novis erectionibus aliarum similium Ec- 16
clesiarum tam ab eodem sanct. memor. Clement. VIII. quàm felicis record. Paulo
V. appositæ fuerint declarationes de non præjudicando antiquæ jurisdictioni, &
privilegiis earum, quia cum hujusmodi declarationes restrictæ, & limitatæ fuerint ad
prædictas alias Ecclesias, extendi non debent ad istam, de qua agitur, cujus suppres-
sio & nova erectio diverso modo facta fuit ut respondit Rota coram bon. mem. Mer-
lino. §. prout, nec etiam in Vicen. Cameraria, 1. Februarii 1639. coram R. P. D. meo Royas,
§. non obstant Brevia.

Deinde non obstat quod hujusmodi Ecclesia sit de jure patronatus Regio, quia 17
hoc non præjudicat jurisdictioni Ordinarii, juxta dispositionem sacri Concilii Tri-
dentini. sess. 1. cap. 6. de reformat.

Et ita resolutum fuit, &c.

Ad